

برشنامه استاندارد بارنوم به منظور اندازه گیری سطح مهارت‌های ارتباطی در مطالعه براس و همکاران سنجش شد و آنگاه کرونیباخ 7/70 به دست آمد.

نتایج: این مطالعه بر روی 519 نفر از دانشجویان انجام شد. میانگین سن دانشجویان 21/13±2/11 سال بود که 27/14٪ پسر و 72/86٪ دختر بودند. میانگین کل نمره مهارت‌های ارتباطی دانشجویان 20/01±2/11 و به تکنیک مهارت‌ها، مهارت بازرخورد 22/15±2/14، مهارت شنود 19/19±2/14 و مهارت کلاس 15/15±2/14 بود. اختلاف معناداری در میانگین نمره مهارت شنود (P=0/001) و نمره کل مهارت‌های ارتباطی (P=0/005) برحسب جنس مشاهده شد، بطوری که میانگین نمره این مهارت در زنان بیشتر از مردها بود. علاوه بر آن میانگین نمره مهارت بازرخورد در دانشجویان غیر بوس بیشتر از دانشجویان بوس بود (P=0/009). همچنین میانگین نمره مهارت بازرخورد (P=0/005)، مهارت کلاس (P=0/004) و مهارت ارتباطی کل (P=0/002) برحسب سطح تحصیلی اختلاف معناداری را نشان داد. همچنین مهارت‌های کلاس، شنود و بازرخورد از ارتباط مثبت و معناداری با یکدیگر برخوردار بودند (P=0/001).

بحث: با توجه به اینکه ضعف در مهارت‌های ارتباطی مانع برقراری ارتباط مؤثر کادر بهداشتی درمانی با دریافت کننده خدمات می‌شود، لذا گستراندن آموزش رسمی و غیررسمی مهارت‌های ارتباطی در سرفهیل دروس تمامی دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: مهارت ارتباطی، دانشجویان، برحسب

منابع:

1. Nardae H, Rahmati A, Ehsrshini H. The effect of skill-training model on nursing students' skills incommunicating with mental patients. *Iran J Med Educ* 2009; 8(2): 323-32.
2. براسی، سوسن، سمانه، دانشجو، ارتباطی سطح مهارت‌های ارتباطی دانشجویان علوم پزشکی: مهارت‌های کلاس، شنود و بازرخورد. دو ماهنامه دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه. مرداد و تیر 1381؛ 10(2): 104-125.
3. جواهری، ا. مقالاتی راجه، ج. مهدی، ج. بررسی مهارت‌های ارتباطی در دانشجویان پرستاری و ارتباط آن با ویژگی‌های جمعیتی شاخص. مطه ایران آموزش در علوم پزشکی. فروردین 1382؛ 19(1): 27-31.

توصیف مفهوم مهارت‌های ارتباطی حرفه‌ای از دیدگاه اساتید دندانپزشکی

بردیادیمی، ابیده دادگران، نیکنای جعفری نور، نیکنای جعفری نور

مقدمه: در علوم پزشکی، ارتباط در حقیقت یک محاوره برنامه‌ریزی شده با اهداف مثل جمع‌آوری داده، ارائه اطلاعات به بیمار، تعیین مشکلات و حقایق دو طرفه، آموزش، فراهم کردن حمایت و مشورت یا درمان است. مهارت در ایجاد ارتباط هنگام ارائه خدمات سلامت دهان و دندان، سبب ارتقا یافتن با وجود رابطه بین بیمار با دندانپزشک افزایش سطح همکاری و حمل به توجیه‌های مراقبت و پیشگیری از وقوع مجدد بیماریها، رضایتمندی و کاهش حساسیت و خطاهای تکنیکس توسط دندانپزشک می‌گردد. از طرف دیگر در آموزش دانشجویان دندانپزشکی، رفتار اساتید به عنوان الگو، می‌تواند بر چگونگی رفتار دانشجویان با بیماران تاثیرگذار باشد. باوجود اینکه بحث مهارت‌های ارتباطی در آموزش پزشکی دنیا جایگاه مهم و رو به رشدی را پیدا کرده، در کشور ما موضوعی نوپاست و تنها سرکتهای برانگه‌ای در سطح چند دانشگاه علوم پزشکی در این راستا صورت گرفته است. از آنجایی که جراحات پرستاری

پیداکنش، بر پایه آموزش و دانش است که به آن‌ها آموخته شده است، لذا برنامه آموزش یک عامل کلیدی در تعیین ارزش‌ها، اهداف و موضوعات آموزش است؛ بنابراین ارزش آموزش بایستی ایده آل در توسعه فردی و حرفه‌ای، همچنین مهارت‌های بالینی، ارزش‌ها مهارت‌های ارتباطی، غیرقابل انکار است.

هدف: توصیف و تبیین مفهوم مهارت‌های ارتباط حرفه‌ای از دیدگاه اساتید دندانپزشکی

روش: این مطالعه به روش کیفی و با استفاده از رویکرد تحلیل محتوای فرارادای انجام گرفت. جمع‌آوری داده‌ها در مطالعه‌ی حاضر، به روش محاسبه بئمه ساختاریافته‌ی فردی از اعضای هیئت‌علمی‌ای دندانپزشکی که با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده بودند تا رسیدن به اشباع داده انجام شده که تعداد مشارکت‌کنندگان به ۱۰ نفر رسید. محاسبه‌ها توسط نرم‌افزار MAXQDA 10 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. فرآیند تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی بر اساس مراحل پیشنهادی Lundman و Grannheim و هم‌زمان با جمع‌آوری داده‌ها صورت گرفت. برای تأیید دقت یافته‌های مطالعه، اعتبار، قابلیت اعتماد، انتقال‌پذیری و تأیید پذیری داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: پس از چندین بار بازبینی کدهای اولیه، در نهایت ۱۷۶ کد و ۹ طبقه و ۳ تم از داده‌های حاصل از محاسبه استخراج شد. تسم‌های استخراج شده از داده‌های محاسبه عبارت بودند از: روش‌های آموزش مهارت‌های ارتباطی (شامل طبقات انواع روش‌های آموزش و تدوین محتوای آموزش)، عوامل مؤثر بر ارتباط حرفه‌ای (شامل طبقات عوامل مرتبط با دانشجو، عوامل مرتبط با استاد، عوامل مرتبط با بیمار و عوامل مرتبط با شرایط)، پیامدهای ارتباط حرفه‌ای (شامل طبقات رضایتمندی، اعتماد و حل مشکل).

پسند: با توجه به مفهوم مهارت‌های ارتباط حرفه‌ای از دیدگاه اساتید دندانپزشکی و شناسایی عوامل مؤثر بر مهارت‌های ارتباطی مؤثر و لزوم تدریس بايدهای ارتباط حرفه‌ای به دانشجویان دندانپزشکی، سرانجام با بازبینی برنامه آموزش موجود دندانپزشکی هموس برای این واحد درس، برنامه‌ریزی مناسب جهت تدوین یک واحد درس توسعه‌یافته ارائه کرد تا نیازهای دانشجویان دندانپزشکی در این زمینه مرتفع و سحر به ارتقاء ارتباط حرفه‌ای در دانشجویان دندانپزشکی شود.

کلیدواژه‌ها: ارتباط، ارتباط حرفه‌ای، دندانپزشکی، مهارت

منابع:

1. جاری فر سیدابراهیم، حسن پور کبری، حلیه سلطان فخری السادات، ارزیابی مهارت‌های ارتباطی و اسفاح حرفه‌ای دانشجویان و دستیاران تخصص دندانپزشکی دندان پزشکی امینجان.
2. حماد زاده، باوری، حمیدی، ابراهیم زاده، اعتمادیان، بررسی مهارت‌های ارتباطی دستیاران تخصص دندانپزشکی و تأثیر آن بر رضایتمندی بیماران در دانشگاه علوم پزشکی مشهد (۱۳۸۳). *مطبه دانشکده دندانپزشکی مشهد*. ۲۰۰۴. 20,28:69-76. *May*
3. توپوشانی، باهنقی، نیرد، رضایی، کوش، علییه تأثیر تدریس به روش سخنرانی و بحث گروهی بر مهارت‌های ارتباطی با بیمار در دانشجویان پرستاری. *مطبه ایران آموزش در علوم پزشکی*. ۲۰۱۰. 1,10:1-2. *Nov*
4. زمان، شمس، فرح رادگان، زیداد طباطبائی، سیده مریم، اعضای هیئت‌علمی بایستی درباره آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجو چگونه فکر می‌کنند؟. *مطبه ایران آموزش در علوم پزشکی*. ۲۰۰۳. 15,3(1):45-51. *Jun*
5. Memarpour M, Bafrafiian L, Zarei Z. Assessment of dental students' communication skills with patients. *Journal of advances in medical education & professionalism*. 2016 Jan;4(1):33.